

Mål C-460/20

Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande i enlighet med artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler

Datum för ingivande:

24 september 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Bundesgerichtshof (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

27 juli 2020

Klagande:

TU

RE

Motpart:

Google LLC

Saken i det nationella målet

Begäran om borttagande av vissa resultatlänkar som leder till en tredje parts artiklar online vilka identifierar klagandena och delvis illustreras med foton av dessa, och om att motparten ska upphöra med att visa dessa foton i form av så kallade förhandsgranskningsbilder ("thumbnails")

Föremål och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Tolkning av unionsrätten, artikel 267 FEUF

Tolkningsfrågor

1. Är det förenligt med den berörda personens rätt till respekt för sitt privatliv (artikel 7 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EUT C 202, 2016, s. 389) och rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller

henne (artikel 8 i stadgan), att, inom ramen för den avvägning av motstridiga rättigheter och intressen enligt artiklarna 7, 8, 11 och 16 i stadgan, som enligt artikel 17.3 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning, EUT L 119, 2016, s. 1) ska göras vid prövningen av den berördes begäran om borttagande, som riktats mot den som är ansvarig för en söktjänst på Internet, och när den länk vars borttagande begärs leder till innehåll med faktapåståenden och värdeomdömen baserade på faktapåståenden vars sanningshalt den berörda personen ifrågasätter och som står och faller med frågan om sanningshalten i påståendena i materialet, utgå från huruvida den berörda personen också på ett rimligt sätt – till exempel genom ett interimistiskt beslut – skulle kunna erhålla rättsligt skydd gentemot innehållsleverantören, och därmed åtminstone preliminärt kunna få svar på frågan om sanningshalten i det innehåll som den sökmotoransvariga personen visat?

2. Ska, vid en begäran om borttagande gentemot den som är ansvarig för en söktjänst på Internet, som vid sökning på namn söker efter foton av fysiska personer som tredje part har lagt upp på Internet i samband med personens namn, och visar de påträffade foton som förhandsgranskningsbilder ("thumbnails") i sin resultatöversikt, inom ramen för den avvägning av motstridiga rättigheter och intressen enligt artiklarna 7, 8, 11 och 16 i stadgan som ska göras enligt artiklarna 12 b och 14.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (dataskyddsdirektivet, EGT L 281, 1995, s. 31) och artikel 17.3 a i förordning (EU) 2016/679, det sammanhang i vilket den tredje partens ursprungliga publicering ägde rum beaktas, även om det när förhandsgranskningsbilden visas visserligen länkas till den tredje partens webbplats genom sökmotorn men denna webbplats inte nämns konkret, och det sammanhang som detta resulterar i inte samtidigt visas av söktjänsten på Internet?

Anförda unionsbestämmelser

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, artiklarna 7, 8, 11 och 16

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG, skäl 4

Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, artiklarna 12 och 14

Anförd rättspraxis

- från EU-domstolen

Dom av den 13 maj 2014, Google Spain och Google (C-131/12, EU:C:2014:317)

Dom av den 24 september 2019, GC m.fl. (borttagande av känsliga uppgifter) (C-136/17, EU:C:2019:773)

Dom av den 24 september 2019, Google (territoriell räckvidd) (C-507/17, EU:C:2019:772)

Dom av den 29 juli 2019, Spiegel Online (C-516/17, EU:C:2019:625)

Dom av den 14 februari 2019, Buivids (C-345/17, EU:C:2019:122)

Dom av den 7 augusti 2018, Renckhoff (C-161/17, EU:C:2018:634)

Dom av den 8 september 2016, GS Media (C-160/15, EU:C:2016:644)

Dom av den 16 februari 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85)

Dom av den 24 november 2011, Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771)

Dom av den 16 december 2008, Satakunnan Markkinapörssi och Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727)

- från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna

Dom av den 28 juni 2018 – 60798/10, 65599/10 (M. L. och W. W. mot Tyskland)

Dom av den 4 december 2018 – 11257/16 (Magyar Jeti Zrt mot Ungern)

Dom av den 27 juni 2017 – 931/13 (Satakunnan Markkinapörssi OY och Satamedia mot Finland)

Dom av den 2 februari 2016 – 22947/13 (Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete och Index.hu Zrt mot Ungern)

Dom av den 7 februari 2012 – 39954/08 (Axel Springer mot Tyskland)

Dom av den 7 februari 2012 – 40660/08 och 60641/08 (Von Hannover mot Tyskland [nr 2])

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Den första klaganden, TU, är verksam i ansvarig position för olika bolag som erbjuder finansiella tjänster, eller delägare i dessa bolag. Den andra klaganden, RE, var den första klagandens sambo och prokurist i ett av dessa bolag fram till maj 2015.
- 2 På webbplatsen [www.g-net](http://www.g-net.net) (nedan kallad g-net) återfanns den 27 april 2015, den 4 juni 2015 och den 16 juni 2015 tre artiklar där den investeringsmodell som vissa av dessa bolag använde kritiserades. Artikeln av den 4 juni 2015 illustreras dessutom med tre foton av den första klaganden och ett foto av den andra klaganden. Artiklarna kunde föranleda tvivel om hur seriös investeringsmodellen var, och bilderna – tillsammans med artiklarna – kunde antyda att klagandena vältrade sig i lyx som finansierades av tredje man. Enligt webbplatsens redaktionsruta är det G LLC som driver webbplatsen. G LLC har enligt egen uppgift som verksamhetsmål att ”genom aktiv information och permanent transparens varaktigt bidra till att förebygga bedrägerier i näringslivet och i samhället”. I olika publikationer förekommer det kritisk rapportering om G LLC:s affärsmodell, och det uppges bland annat att G LLC försöker utpressa företag genom att först publicera negativa rapporter och därefter erbjuda sig att mot en så kallad skyddsavgift radera rapporterna eller förhindra den negativa rapporteringen.
- 3 I sin lista över sökresultat visade motparten, Google LLC (nedan kallad Google) artiklarna av den 4 juni 2015 och av den 16 juni 2015 när klagandenas för och efternamn skrevs in, – både isolerade och tillsammans med vissa firmanamn – och artikeln av den 27 april 2015 när vissa firmanamn skrevs in, och länkade till dessa. Fotona av klagandena i artikeln av den 4 juni 2015 fick RE dessutom upp som förhandsgranskningsbilder (”thumbnails”) i resultatöversikten över sin bildsökning. Så är inte längre fallet sedan september 2017. Sedan den 28 juni 2018 kan de länkade artiklarna inte heller hämtas på g-net.
- 4 Klagandena vann inte framgång med sin talan avseende borttagande av sökträffarna och förhandsgranskningsbilderna av dem från resultatlistan. Appellationsdomstolen ansåg att klagandenas personuppgifter hade behandlats på lagligt sätt och att yrkandet därför inte kunde stödjas på artikel 17 i förordning 2016/679. Vid den avvägning av parternas motstridiga rättigheter och intressen som ska göras enligt artikel 6.1 f i förordning 2016/679 ska enligt appellationsdomstolen hänsyn tas till en sökmotors specifika funktion och särskilda betydelse för att göra Internet användbart. Eftersom sökmotorleverantören normalt sett inte står i något rättsligt förhållande till upphovsmännen till det innehåll som visas i resultatlistan, och det därför inte är möjligt att utreda och bedöma de faktiska omständigheterna som helhet utan att ta hänsyn till innehållsleverantörernas synpunkter, och sökmotorleverantören bara har tillgång till den berörda personens upplysningar, har innehållsleverantören speciella skyldigheter endast om denna får kännedom om en överträdelse som är

uppenbar redan vid första anblicken genom en konkret upplysning från den berörda personen. Dessa principer gäller i tillämpliga delar när sökmotorn endast används för att söka bilder.

- 5 När det gäller sanningshalten i den omständighet som gjorts gällande har sökanden bevisbördan, det vill säga klagandena. Eftersom klagandena visserligen har gjort gällande, men inte bevisat, att de omständigheter som rapporterats och de värdeomdömen som avgetts om dem är felaktiga, kan Google inte göra någon slutgiltig bedömning av det innehåll till vilket länkats. Google var därför inte skyldigt att ta bort sökresultaten i fråga på grund av ”en överträdelse som var uppenbar redan vid första anblicken”. Inte heller när det gällde de foton som visades som förhandsgranskningsbilder framgick det att det rörde sig om en uppenbar överträdelse som Google utan vidare kunde upptäcka.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 6 Frågan huruvida klagandena kommer att vinna framgång med sitt överklagande till den hänskjutande domstolen beror på tolkningen av unionsrätten. När det gäller länkarna till de tre nämnda artiklarna är förordning 2016/679 tidsmässigt, materiellt och geografiskt tillämplig. Klagandenas rätt till varaktigt borttagande av de sökresultat som de har anmärkt på omfattas av artikel 17.1 i förordning 2016/679. När det gäller förhandsgranskningsbilderna är artiklarna 12 b och 14.1 a i direktiv 95/46 tillämpliga, eftersom Google under alla omständigheter inte längre har visat förhandsgranskningsbilderna sedan år 2017 och således sedan ett tidigare datum än det datum då förordning 2016/679 trädde i kraft. Den hänskjutande domstolen utgår från att villkoren för borttagande enligt den allmänna dataskyddsförordningen och dataskyddsdirektivet är desamma. Den ber därför om att den andra frågan avseende de bilder som visats samtidigt besvaras också vad gäller den allmänna dataskyddsförordningen.

Den första tolkningsfrågan

- 7 Artikel 17.1 i förordning 2016/679 är enligt dess artikel 17.3 a inte tillämplig när den databehandling som sökmotorleverantören utför är nödvändig för att utöva rätten till yttrande- och informationsfrihet. Rätten till skydd av personuppgifter är inte en absolut rättighet, utan den måste, såsom förklaras i skäl 4 i förordningen, förstås utifrån sin uppgift i samhället och vägas mot andra grundläggande rättigheter i enlighet med proportionalitetsprincipen. Denna avvägning mellan de grundläggande rättigheterna ska göras på grundval av alla relevanta omständigheter i det enskilda fallet och med beaktande av allvaret av ingreppet i den berörda personens (i detta fall klagandenas) grundläggande rättigheter å ena sidan och användarnas och allmänhetens intressen och de grundläggande rättigheter som tillkommer leverantörerna av det innehåll som visas i de ifrågasatta resultatlänkarna å andra sidan.

- 8 Det tillvägagångssätt som Googles söktjänst tillämpar ska ligga till grund för avvägningen. Det är nämligen fråga om Googles egen handling i form av databehandling, som således ska bedömas fristående också när det gäller inskränkningarna i de grundläggande rättigheterna i samband med denna. Frågan huruvida länkningen är laglig är fristående från frågan huruvida innehållsleverantörens publicering av det länkade innehållet är lagligt.
- 9 I det nu aktuella fallet motiverar klagandena sin begäran om borttagande med att påståenden i de tre artiklarna till vilka länkats är osanna. Google anser sig inte kunna bedöma sanningshalten i de ifrågasatta påståendena.
- 10 Eftersom påståendena i fråga gör intrång i de berörda personernas grundläggande rätt till respekt för privatlivet och skydd för personuppgifter enligt artiklarna 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) är den avvägning som ska göras enligt artikel 17.3 a i förordning 2016/679 beroende av om faktapåståendena i de artiklar till vilka det länkats är sanningsenliga. Om de var sanningsenliga skulle allmänheten ha ett berättigat intresse av att få information, och sökmotorleverantörens, innehållsleverantörens och användarnas intressen, vilka skyddas av de grundläggande rättigheterna, väga tyngre än klagandenas intressen, som skyddas enligt artiklarna 7 och 8 i stadgan.
- 11 Google har ingen kunskap om sanningshalten i de faktapåståenden som klagandena har ifrågasatt och har därför inte inom ramen för bedömningen av begäran om borttagande kunnat göra den Google åliggande avvägningen mellan de motstridiga rättigheterna och intressena enligt artiklarna 7 och 8 i stadgan å ena sidan och artiklarna 11 och 16 i stadgan å andra sidan.
- 12 Frågan huruvida Google borde ha beviljat klagandenas begäran om borttagande beror därför på om klagandena skulle ha varit skyldiga att bevisa att de påståenden som de ifrågasatte var felaktiga eller åtminstone visa att det var tydligt att de var osanna, eller på om Google skulle ha utgått från att klagandena hade gjort korrekta påståenden om att de ifrågasatta faktapåståendena var osanna, eller borde ha klarlagt de faktiska omständigheterna.
- 13 Enligt den hänskjutande domstolens uppfattning förhåller det sig inte så att villkoren för ett eventuellt borttagande inte är uppfyllda enbart av den anledningen att de artiklar som ursprungligen visades i Googles resultatlista inte längre kan hämtas via g-net sedan den 28 juni 2018. Artiklarna kan nämligen läggas upp online igen.
- 14 Den centrala frågan som nämns i punkt 12, nämligen vilka skyldigheter som åligger vilken part när de i samband med en begäran om borttagning tvistar om sanningshalten i det innehåll som visas av sökmotorn, har inte klargjorts i unionsrätten.
- 15 En schematisk lösning enligt vilken sökmotorleverantören eller den berörda personen ensidigt ska anses vara förpliktad verkar inte försvarbar dels mot bakgrund av att den berörda partens rätt att göra invändningar inte gäller

villkorslöst, dels mot bakgrund av att söktjänster på Internet har väsentlig betydelse för att göra detta medium användbart. Det ska i stället göras en rättvis avvägning mellan de rättigheter och intressen enligt artiklarna 7 och 8 i stadgan å ena sidan och artiklarna 11 och 16 å andra sidan som står mot varandra i sådana situationer.

- 16 Om den berörda personen i ett fall som detta ansågs vara skyldig att bevisa för sökmotorleverantören att innehåll till vilket har länkats inte är sanningsenligt, skulle denna berörda person vara tvungen att lämna en detaljerad förklaring till sökmotorleverantören inom ett område som är relevant för personlighetskyddet, och eventuellt också känsligt, och ändå bära risken för att ärendet inte kan redas ut. Denna risk skulle vara relevant särskilt när det gäller att bevisa en negativ omständighet, när den berörda personen alltså är tvungen att bevisa att han eller hon inte har gjort något. Rätten till borttagande enligt artikel 17.1 i förordning 2016/679 skulle bli praktiskt taget värdelös i sådana fall.
- 17 Om en sökmotorleverantör däremot i samband med beslutet om begäran om borttagande var tvungen att lägga den berörda personens uttalande om att ett påstående inte var sant till grund för bedömningen som ett korrekt påstående, skulle det finnas risk för att sanna faktapåståenden, som allmänheten har ett berättigat intresse av att bli informerad om och vars publicering utan tvivel skulle vara tillåten med beaktande av sanningshalten i den påstådda omständigheten, inte kunde visas av sökmotorn i relevant omfattning och bara med svårighet kunde göras tillgängliga för allmänheten. Härigenom skulle innehållsleverantörens rätt till yttrandefrihet och informationsfrihet, som skyddas av artikel 11 i stadgan, och allmänhetens intresse av att få tillgång till dessa yttranden, kränkas.
- 18 I stället för schematiska lösningar kommer därför bara en medlande lösning i fråga. Sökmotorleverantören skulle till exempel kunna åläggas att utreda och bedöma de relevanta faktiska omständigheterna inom ramen för ett förfarande för meddelande och avlägsnande med det för detta regelmässigt nödvändiga inhämtandet av ett yttrande från den ansvariga innehållsleverantören. Den berörda personen skulle emellertid också själv kunna åläggas att åtminstone preliminärt låta klarlägga sanningshalten i det innehåll som sökmotorleverantören visar, det vill säga genom interimistiska åtgärder, dock endast när det är rimligt att låta den berörda personen driva ett interimistiskt förfarande mot innehållsleverantören, beroende på de konkreta omständigheterna i det enskilda fallet.
- 19 Den hänskjutande domstolen lutar åt att det senare tillvägagångssättet är mest lämpligt, det vill säga att den berörda personen ska kräva att innehållsleverantören klarlägger sanningshalten i det innehåll till vilket det har länkats. Frågan om sanningshalten i innehållet kan nämligen endast besvaras med ledning av förhållandet mellan innehållsleverantören och den berörda personen. Sökmotorleverantören är visserligen direkt ansvarig enligt dataskyddslagstiftningen, men enbart förmedlare när det gäller det innehåll till vilket den länkar. Om den berörda parten först ställer krav på innehållsleverantören begränsas detta alltså till sådana faktiska situationer där, i

samband med behandlingen av en begäran om borttagande, frågan om sanningshalten i den information till vilken sökmotorleverantören har länkat inte kan klarläggas av den beslutande domstolen med ledning av förhållandet mellan den berörda parten och sökmotorleverantören för en helhetsbedömning av rättigheter och intressen enligt artiklarna 7, 8, 11 och 16 i stadgan.

Den andra tolkningsfrågan

- 20 Om den som ansvarar för en bildsökmotor, såsom Google i det nu aktuella fallet, i den översikt som denna själv har sammanställt över resultatet av sökningen, visar så kallade förhandsgranskningsbilder av de bilder som har återfunnits på Internet i samband med sökbegreppet, så rör det sig om ett fristående tillhandahållande av dessa bilder och om fristående databehandling. Den fristående avbildningen av förhandsgranskningsbilderna i sökmotorns resultatöversikt gör det inte i sig möjligt att identifiera det sammanhang i vilket bilderna ursprungligen publicerades, utan förhandsgranskningsbilden i resultatlänken är snarare kontextneutral.
- 21 För den avvägning av rättigheter och intressen enligt artiklarna 7, 8, 11 och 16 i stadgan som ska göras inom ramen för artiklarna 12 b och 14.1 a i direktiv 95/46 och artikel 17.3 a i förordning 2016/679 är det avgörande huruvida härvid enbart denna kontextneutrala förhandsgranskningsbild eller det sammanhang i vilket bilden ursprungligen publicerades ska beaktas.
- 22 Den hänskjutande domstolen vill också när det gäller bilderna påpeka att den anser att det inte förhåller sig så att villkoren för klagandenas begäran om borttagande inte är uppfyllda i tidsmässigt hänseende.
- 23 Något som talar för att det sammanhang i vilket bilderna ursprungligen publicerades generellt ska beaktas är till att börja med den omständigheten att det när det gäller förhandsgranskningsbilder slutligen rör sig om en länkning till den tredje partens webbplats. För en kunnig genomsnittlig användare av en bildsökmotor står det klart att de förhandsgranskningsbilder som sökmotorn har samlat i en resultatlänk har filtrerats ut ur tredje parts publikationer och vanligtvis har publicerats där i ett visst sammanhang.
- 24 Något som talar mot ett beaktande av det sammanhang i vilket bilden ursprungligen har publicerades av tredje part, är att den verksamhet som den som ansvarar för sökmotorn bedriver ska bedömas fristående. En söktjänst på Internet bidrar till att de bilder som den indexerat sprids globalt genom att den gör dem tillgängliga för alla internetanvändare som gör en sökning på den berörda personens namn.
- 25 Den omständigheten, att det genom den flerfaldiga länkningen visserligen går att föreställa sig det sammanhang i vilket bilden ursprungligen publicerades, men sammanhanget inte nämns när förhandsgranskningsbilden visas och inte heller framgår i övrigt, får därför betydelse vid en fristående bedömning. Vad gäller en

fristående bedömning av den verksamhet som den som ansvarar för en sökmotor bedriver, ska hänsyn tas till att i varje fall sporadiska användare endast betraktar förhandsgranskningsbilderna utan att i detalj dra slutsatser om bildernas ursprung eller om den därtill knutna inbäddningen i deras ursprungliga sammanhang. Den som ansvarar för sökmotorn rycker bilderna ut ur deras kontext genom att avbilda dem helt i form av en förhandsgranskningsbild och genom att visa dem – och därmed frångå sin status som förmedlare – isolerade och som eget innehåll på sin webbplats. Det verkar därför konsekvent att lägga endast de rättigheter och intressen som framgår av själva förhandsgranskningsbilden till grund för bedömningen av frågan huruvida den databehandling som den sökmotoransvarige företar är laglig.

- 26 Den hänskjutande domstolen anser att den sistnämnda uppfattningen tar hänsyn till personens rätt till skydd av sin egen bild, eftersom ett villkor för denna rätt framför allt är att den berörda personen bestämmer hur den egna bilden ska behandlas, vilket bland annat inbegriper möjligheten att vederbörande kan invända mot att bilden sprids.

ARBETS-DOKUMENT